

Z dniem wprowadzam niniejszą procedurę wewnętrzną w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu

.....
czytelny podpis osoby upoważnionej

Wewnętrzna procedura w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

- Procedura podlega bieżącej weryfikacji oraz w razie potrzeby - aktualizacji.
- Osobą odpowiedzialną za:
 - a. wykonywanie obowiązków określonych w ustawie jest P[]/ Pa[].....
 - b. zapewnienie zgodności działalności biura rachunkowego oraz jego pracowników i innych osób wykonujących czynności na rzecz biura z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu jest P[]/ Pa[].....
 - c. przekazywanie w imieniu biura rachunkowego zawiadomień, o których mowa w Ustawie jest P[]/ Pa[].....
- W przypadku biura rachunkowego prowadzącego działalność jednoosobowo, zadania kadry kierowniczej wyższego szczebla oraz pracownika zajmującego kierownicze stanowisko odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności działalności instytucji obowiązanej oraz jej pracowników i innych osób wykonujących czynności na rzecz tej instytucji obowiązanej z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu wykonuje osoba prowadząca tę działalność.
- Jeśli biuro rachunkowe w okresie obowiązywania niniejszej procedury będzie zatrudniało pracowników lub współpracowników, obowiązki biura wynikające z Procedury mogą zostać przekazane pracownikowi lub współpracownikowi biura na zasadach przyjętych w biurze i wynikających z Ustawy.
- Każdy pracownik i współpracownik biura rachunkowego jest zobowiązany zapoznać się z Procedurą. Wzór Oświadczenia o zapoznaniu się z Procedurą i zobowiązaniu do jej stosowania stanowi Załącznik nr 1 do Procedury.
- Biuro rachunkowe udostępnia pracownikom i współpracownikom aktualny tekst Ustawy oraz przepisów związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
- Biuro rachunkowe dostosowuje treść Procedury do potrzeb i zmian okoliczności faktycznych i prawnych. Wprowadzenie i aktualizacja Procedury podlega akceptacji P[] / Pa[]
.....
- Pojęcia używane w Procedurze należy rozumieć zgodnie z ich definicją zawartą w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (t.j. Dz.U.2023.1124 ze zm., zwanej dalej: “Ustawą”).

§ 1

1. Niniejsza Procedura określa sposób postępowania biura rachunkowego w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
2. Instrukcja zawiera w szczególności określenie:
 - a) czynności lub działań podejmowanych w celu ograniczenia ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu i właściwego zarządzania zidentyfikowanym ryzykiem,
 - b) zasad rozpoznawania i oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanego z danymi stosunkami gospodarczymi lub transakcją okazjonalną, w tym zasad weryfikacji i aktualizacji uprzednio dokonanej oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu,
 - c) środków stosowanych w celu właściwego zarządzania rozpoznanym ryzykiem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu związanym z danymi stosunkami gospodarczymi lub transakcją okazjonalną,
 - d) zasad stosowania środków bezpieczeństwa finansowego,
 - e) zasad przechowywania dokumentów oraz informacji,
 - f) zasad udzielania informacji Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej i innym organom,
 - g) zasad upowszechniania wśród pracowników wiedzy z zakresu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
 - h) zasad zgłaszania przez pracowników rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
 - i) zasad kontroli wewnętrznej lub nadzoru zgodności działalności instytucji obowiązanej z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz zasadami postępowania określonymi w wewnętrznej procedurze,
 - j) zasad odnotowywania rozbieżności między informacjami zgromadzonymi w Centralnym Rejestrze Beneficjentów Rzeczywistych a informacjami o beneficjentach rzeczywistych klienta ustalonymi w związku ze stosowaniem Ustawy,
 - k) zasad dokumentowania utrudnień stwierdzonych w związku z weryfikacją tożsamości beneficjenta rzeczywistego oraz czynności podejmowanych w związku z identyfikacją jako beneficjenta rzeczywistego osoby fizycznej zajmującej wyższe stanowisko kierownicze.

§ 2

Ileokroć w niniejszej Instrukcji mowa jest o:

1. **Beneficjencie rzeczywistym** - rozumie się przez to:
 - a) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, sprawujące bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad klientem poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiające wywieranie decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez klienta, lub osobę fizyczną lub osoby fizyczne, w imieniu których są nawiązywane stosunki gospodarcze lub przeprowadzana jest transakcja okazjonalna, w tym:

- w przypadku klienta będącego osobą prawną inną niż spółka, której papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym podlegającym wymogom ujawniania informacji wynikającym z przepisów prawa Unii Europejskiej lub odpowiadającym im przepisom prawa państwa trzeciego:
 - osobę fizyczną będącą udziałowcem lub akcjonariuszem klienta, której przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji tej osoby prawnej,
 - osobę fizyczną dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym klienta, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,
 - osobę fizyczną sprawującą kontrolę nad osobą prawną lub osobami prawnymi, którym łącznie przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji klienta, lub łącznie dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie klienta, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,
 - osobę fizyczną sprawującą kontrolę nad klientem poprzez posiadanie w stosunku do tej osoby prawnej uprawnień, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z 29.09.1994 r. o rachunkowości, lub
 - osobę fizyczną zajmującą wyższe stanowisko kierownicze w przypadku udokumentowanego braku możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w tiret pierwszym, drugim, trzecim i czwartym oraz w przypadku niestwierdzenia podejrzeń prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu,
 - w przypadku klienta będącego trustem:
 - założyciela,
 - powiernika,
 - nadzorcę, jeżeli został ustanowiony,
 - beneficjenta,
 - inną osobę sprawującą kontrolę nad trustem,
 - w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, wobec której nie stwierdzono przesłanek lub okoliczności mogących wskazywać na fakt sprawowania kontroli nad nią przez inną osobę fizyczną lub osoby fizyczne, przyjmuje się, że taka osoba fizyczna jest jednocześnie beneficjentem rzeczywistym.
2. **biurze rachunkowym** - rozumie się przez to podmiot prowadzący działalność w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 221 ze zm.), których podstawową działalnością gospodarczą jest świadczenie usług polegających na sporządzaniu deklaracji, prowadzeniu ksiąg podatkowych, udzielaniu porad, opinii lub wyjaśnień z zakresu przepisów prawa podatkowego lub celnego, niebędący innymi instytucjami obowiązanyymi,
 3. **osobach zajmujących eksponowane stanowiska polityczne** - rozumie się przez to osoby fizyczne:

- a) szefów państw, szefów rządów, ministrów, wiceministrów, sekretarzy stanu, podsekretarzy stanu, w tym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów i wiceprezesa Rady Ministrów,
 - b) członków parlamentu lub podobnych organów ustawodawczych, w tym posłów i senatorów,
 - c) członków organów zarządzających partii politycznych,
 - d) członków sądów najwyższych, trybunałów konstytucyjnych oraz innych organów sądowych wysokiego szczebla, których decyzje nie podlegają zaskarżeniu, z wyjątkiem trybów nadzwyczajnych, w tym sędziów Sądu Najwyższego, Trybunału Konstytucyjnego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, wojewódzkich sądów administracyjnych oraz sędziów sądów apelacyjnych,
 - e) członków trybunałów obrachunkowych lub zarządów banków centralnych, w tym Prezesa oraz członków NBP,
 - f) ambasadorów, chargés d'affairs oraz wyższych oficerów sił zbrojnych,
 - g) członków organów administracyjnych, zarządczych lub nadzorczych przedsiębiorstw państwowych, w tym dyrektorów przedsiębiorstw państwowych oraz członków zarządów i rad nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa, w których ponad połowa akcji albo udziałów należy do Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych,
 - h) dyrektorów, zastępców dyrektorów oraz członków organów organizacji międzynarodowych lub osoby pełniące równoważne funkcje w tych organizacjach,
 - i) dyrektorów generalnych w urzędach naczelnych i centralnych organów państwowych, dyrektorów generalnych urzędów wojewódzkich oraz kierowników urzędów terenowych organów rządowej administracji specjalnej,
 - j) inne osoby zajmujące stanowiska publiczne lub pełniące funkcje publiczne w organach państwa lub centralnych organach administracji rządowej,
4. **osobach znanych jako bliscy współpracownicy osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne** - rozumie się przez to:
- a) osoby fizyczne będące beneficjentami rzeczywistymi osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub trustów wspólnie z osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne lub utrzymujące z taką osobą inne bliskie stosunki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą,
 - b) osoby fizyczne będące jedynym beneficjentem rzeczywistym osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub trustu, o których wiadomo, że zostały utworzone w celu uzyskania faktycznej korzyści przez osobę zajmującą eksponowane stanowisko polityczne,
5. **transakcji** - rozumie się przez to czynność prawną lub faktyczną, na podstawie której dokonuje się przeniesienia własności lub posiadania wartości majątkowych, lub czynność prawną lub faktyczną dokonywaną w celu przeniesienia własności lub posiadania wartości majątkowych;
6. **przeprowadzaniu transakcji** - rozumie się przez to wykonanie dyspozycji lub zlecenia wydanych przez klienta lub osobę działającą w jego imieniu;
7. **praniu pieniędzy** - rozumie się przez to czyn określony w art. 299 ustawy z 6.06.1997r. – Kodeks karny;

8. **finansowaniu terroryzmu** - rozumie się przez to czyn określony w art. 165a ustawy z 6.06.1997 r. - Kodeks karny;
9. **kliencie** - rozumie się przez to osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której instytucja obowiązana świadczy usługi lub dla której wykonuje czynności wchodzące w zakres prowadzonej przez nią działalności zawodowej, w tym z którą instytucja obowiązana nawiązuje stosunki gospodarcze, lub na zlecenie której przeprowadza transakcję okazjonalną, przy czym w przypadku umowy ubezpieczenia przez klienta instytucji obowiązanej rozumie się ubezpieczającego, a w przypadku umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy, o której mowa w art. 300³² i art. 328² ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1467), przez klienta instytucji obowiązanej rozumie się wyłącznie akcjonariusza, zastawnika lub użytkownika akcji podlegającego wpisowi do tego rejestru w związku z transakcją stanowiącą podstawę dokonania wpisu;
10. **kadrze kierowniczej wyższego szczebla** - rozumie się przez to członka zarządu, dyrektora lub pracownika instytucji obowiązanej posiadającego wiedzę z zakresu ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanego z działalnością instytucji obowiązanej oraz podejmującego decyzje mające wpływ na to ryzyko.

§ 3

Obowiązkiem biura rachunkowego wynikającym z ustawy jest między innymi:

- 1) identyfikacja i ocena ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, odnoszącego się do działalności biura rachunkowego, z uwzględnieniem co najmniej czynników ryzyka dotyczących klientów, państw lub obszarów geograficznych, produktów, usług, transakcji lub kanałów ich dostaw, proporcjonalnie do charakteru i wielkości biura rachunkowego - na podstawie art. 27 ust. 1 oraz ust. 3 Ustawy. Wzór przykładowej oceny ryzyka stanowi Załącznik nr 2 do Procedury,
- 2) rozpoznanie ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanego ze stosunkami gospodarczymi lub z transakcją okazjonalną oraz ocena poziomu rozpoznanego ryzyka – na podstawie art. 33 ust. 2 Ustawy,
- 3) dokumentacja rozpoznanego ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanego ze stosunkami gospodarczymi lub z transakcją okazjonalną oraz jego ocena z uwzględnieniem w szczególności czynników dotyczących:
 - a) rodzaju klienta;
 - b) obszaru geograficznego;
 - c) przeznaczenia rachunku;
 - d) rodzaju produktów, usług i sposobów ich dystrybucji;
 - e) poziomu wartości majątkowych deponowanych przez klienta lub wartości przeprowadzonych transakcji;
 - f) celu, regularności lub czasu trwania stosunków gospodarczych– na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy. Wzór dokumentu zawierającego ocenę rozpoznanego ryzyka związanego z praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu związanego ze stosunkami gospodarczymi lub z transakcją okazjonalną stanowi Załącznik nr 3 do Procedury;

- 4) stosowanie środków bezpieczeństwa finansowego - na podstawie art. 34 i nast. Ustawy,
- 5) zapewnienie osobom wykonującym czynności z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu udziału w programach szkoleniowych - na podstawie art. 52 Ustawy,
- 6) wdrożenie niniejszej procedury przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz procedury anonimowego zgłaszania naruszeń przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu – na podstawie art. 50 oraz art. 53 Ustawy,
- 7) zachowanie tajemnicy określonej w ustawie – na podstawie art. 54 i nast. Ustawy,
- 8) przekazywanie informacji i zawiadomień Generalnemu Inspektorowi - na podstawie art. 74 i nast. Ustawy,
- 9) przekazywanie informacji i zawiadomień prokuratorowi - na podstawie art. 89 i nast. Ustawy,
- 10) stosowanie środków ograniczających ryzyko - na podstawie art. 117 i nast. Ustawy.

§ 4

1. Biuro rachunkowe sporządza oceny ryzyka w postaci papierowej lub elektronicznej.
2. Biuro rachunkowe, w razie potrzeby, nie rzadziej jednak niż co 2 lata dokonuje aktualizacji oceny ryzyka w szczególności w związku ze zmianami czynników ryzyka dotyczących klientów, państw lub obszarów geograficznych, produktów, usług, transakcji lub kanałów ich dostaw albo dokumentów. W przypadku klientów z grupy wysokiego ryzyka albo w przypadku znacznej zmiany czynników ryzyka dotyczących klientów, państw lub obszarów geograficznych, produktów, usług, transakcji lub kanałów ich dostaw albo dokumentów biuro rachunkowe dokonuje aktualizacji ryzyka raz na 1 rok.
3. Przy ocenie ryzyka biuro rachunkowe może uwzględniać krajową ocenę ryzyka, udostępnioną pod adresem:
<https://www.gov.pl/web/finanse/krajowa-ocena-ryzyka-prania-pieniedzy-oraz-finansowania-terroryzmu>, jak również sprawozdania Komisji Europejskiej.

§ 5

O niskim poziomie ryzyka, uzasadniającym stosowanie uproszczonych środków bezpieczeństwa finansowego, może świadczyć:

- 1) okoliczność, że klient jest:
 - a) jednostką sektora finansów publicznych, o której mowa w art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.),
 - b) przedsiębiorstwem państwowym albo spółką z większościowym udziałem Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków,
 - c) spółką, której papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym podlegającym wymogom ujawniania informacji o jej beneficjencie rzeczywistym wynikającym z przepisów prawa Unii Europejskiej lub odpowiadającym im przepisom prawa państwa trzeciego, albo spółką z większościowym udziałem takiej spółki,
 - d) rezydentem państwa członkowskiego,
 - e) rezydentem państwa trzeciego, w którym według danych pochodzących z wiarygodnych źródeł obowiązują przepisy dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy

oraz finansowaniu terroryzmu odpowiadające wymogom wynikającym z przepisów Unii Europejskiej z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;

- 2) powiązanie stosunków gospodarczych lub transakcji okazjonalnej z:
 - a) państwem członkowskim UE,
 - b) państwem trzecim określanym przez wiarygodne źródła jako państwo o niskim poziomie korupcji lub innej działalności przestępczej,
 - c) państwem trzecim, w którym według danych pochodzących z wiarygodnych źródeł obowiązują przepisy dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu odpowiadające wymogom wynikającym z przepisów Unii Europejskiej z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 3) wystąpienie innych okoliczności wskazanych w art. 42 Ustawy.

§ 6

1. O wysokim poziomie ryzyka, uzasadniającym stosowanie wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego, może świadczyć przykładowo:
 - 1) nawiązywanie stosunków gospodarczych w nietypowych okolicznościach;
 - 2) to, że klient jest:
 - a) osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, których działalność służy do przechowywania aktywów osobistych,
 - b) spółką, w której wydano akcje na okaziciela, której papiery wartościowe nie są dopuszczone do obrotu zorganizowanego, lub spółką, w której prawa z akcji lub udziałów są wykonywane przez podmioty inne niż akcjonariusze lub udziałowcy,
 - c) rezydentem państwa, o którym mowa w pkt 10);
 - 3) przedmiot prowadzonej przez klienta działalności gospodarczej obejmujący przeprowadzanie znacznej liczby lub opiewających na wysokie kwoty transakcji gotówkowych;
 - 4) nietypowa lub nadmiernie złożona struktura własnościowa klienta, biorąc pod uwagę rodzaj i zakres prowadzonej przez niego działalności gospodarczej;
 - 5) korzystanie przez klienta z usług lub produktów oferowanych w ramach bankowości prywatnej;
 - 6) korzystanie przez klienta z usług lub produktów sprzyjających anonimowości lub utrudniających jego identyfikację, w tym z usługi polegającej na tworzeniu dodatkowych numerów rachunków oznaczanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe oraz art. 4a ust. 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, powiązanych z posiadanym rachunkiem, w celu ich udostępniania innym podmiotom do identyfikacji płatności lub zleceńodawców tych płatności;
 - 7) nawiązywanie albo utrzymywanie stosunków gospodarczych lub przeprowadzanie transakcji okazjonalnej bez fizycznej obecności klienta – w przypadku gdy związane z tym wyższe ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu nie zostało ograniczone w inny sposób, w tym przez użycie środków identyfikacji elektronicznej oraz usług zaufania umożliwiających identyfikację elektroniczną w rozumieniu rozporządzenia 910/2014;

- 8) zlecenie przez nieznanego lub niepowiązanego z klientem podmiotu trzeciej transakcji, których beneficjentem jest klient;
 - 9) objęcie stosunkami gospodarczymi lub transakcjami nowych produktów lub usług albo oferowanie produktów lub usług przy wykorzystaniu nowych kanałów dystrybucji lub nowych rozwiązań technologicznych;
 - 10) powiązanie stosunków gospodarczych lub transakcji okazjonalnej z:
 - a) państwem trzecim wysokiego ryzyka (Wykaz krajów oraz terytoriów, które mogą wskazywać na wysokie ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu stanowi Załącznik nr 4 do Procedury),
 - b) państwem określanym przez wiarygodne źródła jako państwo o wysokim poziomie korupcji lub innego rodzaju działalności przestępczej, państwo finansujące lub wspierające popełnianie czynów o charakterze terrorystycznym, lub z którym łączona jest działalność organizacji o charakterze terrorystycznym,
 - c) państwem, w stosunku do którego Organizacja Narodów Zjednoczonych lub Unia Europejska podjęły decyzję o nałożeniu sankcji lub szczególnych środków ograniczających;
 - 11) powiązanie stosunków gospodarczych lub transakcji okazjonalnej z ropą naftową, bronią, metalami szlachetnymi, produktami tytoniowymi, artefaktami kulturowymi, kością słoniową, gatunkami chronionymi lub innymi przedmiotami o znaczeniu archeologicznym, historycznym, kulturowym i religijnym lub o szczególnej wartości naukowej;
 - 12) powiązanie stosunków gospodarczych lub transakcji okazjonalnej z klientem będącym obywatelem państwa trzeciego i ubiegającym się o prawo pobytu lub obywatelstwo w państwie członkowskim w zamian za transfery kapitałowe, nabycie nieruchomości lub obligacji skarbowych lub inwestycje w podmioty o charakterze korporacyjnym w danym państwie członkowskim.
2. Biuro rachunkowe stosuje wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego w przypadkach stosunków gospodarczych lub transakcji związanych z państwem trzecim wysokiego ryzyka, zidentyfikowanym przez Komisję Europejską w akcie delegowanym przyjętym na podstawie art. 9 dyrektywy 2015/849, w ramach których podejmuje co najmniej następujące działania:
- 1) uzyskuje dodatkowe informacje o:
 - a) kliencie oraz beneficjencie rzeczywistym,
 - b) zamierzonym charakterze stosunków gospodarczych,
 - 2) uzyskuje informacje o źródle majątku klienta oraz beneficjenta rzeczywistego i źródle pochodzenia wartości majątkowych pozostających w dyspozycji klienta oraz beneficjenta rzeczywistego w ramach stosunków gospodarczych lub transakcji;
 - 3) uzyskuje informacje o przyczynach i okolicznościach zamierzonych lub przeprowadzonych transakcji;
 - 4) intensyfikuje stosowanie środka bezpieczeństwa finansowego, o którym mowa w art. 34 ust. 1 pkt 4 Ustawy, przez zwiększenie liczby oraz częstotliwości monitorowania stosunków gospodarczych oraz zwiększenie liczby transakcji typowanych do dalszej analizy.
3. W przypadku transakcji związanej z państwem trzecim wysokiego ryzyka, zidentyfikowanym przez Komisję Europejską w akcie delegowanym przyjętym na podstawie art. 9 dyrektywy 2015/849, przeprowadzanej przez osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną

nieposiadającą osobowości prawnej, biuro rachunkowe, oprócz stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 44 ust. 1 Ustawy, podejmuje co najmniej jedno z następujących działań ograniczających ryzyko związane z taką transakcją:

- 1) podejmuje dodatkowe czynności w ramach stosowanych wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego;
- 2) wprowadza zintensyfikowane obowiązki związane z przekazywaniem informacji lub raportowaniem transakcji;
- 3) ogranicza zakres stosunków gospodarczych lub transakcji.

§ 7

1. Biuro rachunkowe prowadzi bieżącą analizę przeprowadzanych transakcji.
2. W przypadku ujawniania transakcji:
 - 1) skomplikowanych,
 - 2) opiewających na wysokie kwoty, które nie są uzasadnione okolicznościami przeprowadzenia transakcji, lub
 - 3) przeprowadzanych w nietypowy sposób, lub
 - 4) wydających się nie mieć uzasadnienia prawnego lub gospodarczego,biuro rachunkowe podejmuje działania w celu wyjaśnienia okoliczności, w jakich przeprowadzono te transakcje (np. zapytania, analizy, kontakt z Klientem, weryfikacja prawidłowości oświadczeń, prośba o dalsze informacje, dokumenty, odbieranie oświadczeń od Klienta, inne – zależnie od sytuacji) oraz, w przypadku transakcji przeprowadzanych w ramach stosunków gospodarczych, intensyfikuje stosowanie środka bezpieczeństwa finansowego, o którym mowa w art. 34 ust. 1 pkt 4 Ustawy, w odniesieniu do stosunków gospodarczych, w ramach których te transakcje zostały przeprowadzone.

§ 8

1. Biuro rachunkowe stosuje wobec swoich klientów środki bezpieczeństwa finansowego w zakresie i z intensywnością uwzględniającymi rozpoznane ryzyko prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związane ze stosunkami gospodarczymi lub z transakcją okazjonalną oraz jego ocenę.
2. Biuro rachunkowe przyjmuje następujące poziomy ryzyka:
 - a) wysokie,
 - b) normalne,
 - c) niskie,które mogą ulec zmianie. Ewentualne zmiany okoliczności wykonywania umowy z Klientem, zmiana stron umowy, nietypowe zachowania Klienta, nowe produkty czy usługi w ofercie Klienta i inne nowe okoliczności stanowią przyczynę do przeprowadzenia środków bezpieczeństwa finansowego w pełnym zakresie lub do ich aktualizacji na bieżąco. W takim wypadku pracownik lub współpracownik biura rachunkowego informuje Właściciela biura w ustalony sposób o monitorowaniu relacji z Klientem.
3. W przypadku niskiego ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu istnieje możliwość przyjęcia założenia na temat celu i zamierzonego charakteru stosunków

gospodarczych lub transakcji okazjonalnej. Stosownie do sytuacji, w szczególności w przypadku ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu innego niż niskie, biuro rachunkowe uzyskuje informację na temat celu i zamierzonego charakteru stosunków gospodarczych lub transakcji okazjonalnej.

4. Środki bezpieczeństwa finansowego polegają na:
 - a) identyfikacji klienta i weryfikacji jego tożsamości;
 - b) identyfikacji beneficjenta rzeczywistego oraz podejmowanie uzasadnionych czynności w celu:
 - weryfikacji jego tożsamości,
 - ustalenia struktury własności i kontroli - w przypadku klienta będącego osobą prawną, jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub trustem;
 - c) ocenie stosunków gospodarczych i, stosownie do sytuacji, uzyskaniu informacji na temat ich celu i zamierzonego charakteru;
 - d) bieżącym monitorowaniu stosunków gospodarczych z klientem, w tym:
 - analizę transakcji przeprowadzanych w ramach stosunków gospodarczych w celu zapewnienia, że transakcje te są zgodne z wiedzą instytucji obowiązanej o kliencie, rodzaju i zakresie prowadzonej przez niego działalności oraz zgodne z ryzykiem prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanym z tym klientem,
 - badanie źródła pochodzenia wartości majątkowych będących w dyspozycji klienta, w przypadkach uzasadnionych okolicznościami,
 - zapewnienie, że posiadane dokumenty, dane lub informacje dotyczące stosunków gospodarczych są na bieżąco aktualizowane.
5. Środki bezpieczeństwa finansowego są stosowane w szczególności:
 - a) przy nawiązywaniu stosunków gospodarczych;
 - b) gdy istnieje podejrzenie prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu bez względu na wartość transakcji, formę organizacyjną oraz rodzaj klienta;
 - c) gdy zachodzi wątpliwość co do prawdziwości lub kompletności dotychczas uzyskanych danych identyfikacyjnych klienta;
 - d) doszło do zmiany uprzednio ustalonego charakteru lub okoliczności stosunków gospodarczych;
 - e) doszło do zmiany uprzednio ustalonych danych dotyczących klienta lub beneficjenta rzeczywistego;
 - f) instytucja obowiązana była w ciągu danego roku kalendarzowego zobowiązana na podstawie przepisów prawa do skontaktowania się z klientem w celu weryfikacji informacji dotyczących beneficjentów rzeczywistych, w szczególności, gdy obowiązek taki wynikał z przepisów ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 241 ze zm.).
6. Środki bezpieczeństwa finansowego powinny być stosowane wobec wszystkich klientów biura rachunkowego.
7. Biuro rachunkowe dokumentuje zastosowane środki bezpieczeństwa finansowego oraz wyniki bieżącej analizy przeprowadzanych transakcji celem wykazania, że przy uwzględnieniu poziomu rozpoznanego ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanego z danymi stosunkami gospodarczymi lub transakcją okazjonalną biuro zastosowało odpowiednie środki bezpieczeństwa finansowego. Dokumentowanie obejmuje zbieranie

oświadczeń lub ocenę transakcji – w formie papierowej lub elektronicznej – w zależności od danej sytuacji. Wzór dokumentu zawierającego wynik bieżącego monitorowania stosunków gospodarczych klienta stanowi Załącznik nr 5 do Procedury.

§ 9

Biuro rachunkowe stosuje środki bezpieczeństwa finansowego w przypadku:

- 1) nawiązywania stosunków gospodarczych;
- 2) ewentualnie - przeprowadzania transakcji okazjonalnej o równowartości 15 000 euro lub większej, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane;
- 3) ewentualnie - przeprowadzania transakcji okazjonalnej, która stanowi transfer środków pieniężnych na kwotę przekraczającą równowartość 1000 euro;
- 4) podejrzenia prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;
- 5) wątpliwości co do prawdziwości lub kompletności dotychczas uzyskanych danych identyfikacyjnych klienta,

w tym również w odniesieniu do klientów, z którymi biuro rachunkowe utrzymuje stosunki gospodarcze, z uwzględnieniem rozpoznanego ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu w szczególności, gdy:

- 6) doszło do zmiany uprzednio ustalonego charakteru lub okoliczności stosunków gospodarczych;
- 7) doszło do zmiany uprzednio ustalonych danych dotyczących klienta lub beneficjenta rzeczywistego;
- 8) biuro rachunkowe było w ciągu danego roku kalendarzowego zobowiązane na podstawie przepisów prawa do skontaktowania się z klientem w celu weryfikacji informacji dotyczących beneficjentów rzeczywistych, w szczególności gdy obowiązek taki wynikał z przepisów ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 241 ze zm.).

§ 10

1. Przy nawiązywaniu stosunków gospodarczych z klientem biuro rachunkowe ma obowiązek:
 - a) dokonać identyfikacji klienta oraz zweryfikować jego tożsamość,
 - b) dokonać identyfikacji osoby działającej w imieniu klienta oraz zweryfikować jej tożsamość i umocowanie do działania w imieniu klienta,
 - c) dokonać identyfikacji beneficjenta rzeczywistego oraz podjąć uzasadnione czynności w celu:
 - weryfikacji jego tożsamości,
 - ustalenia struktury własności i kontroli - w przypadku klienta będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej.
2. Weryfikacja tożsamości klienta i beneficjenta rzeczywistego następuje przed nawiązaniem stosunków gospodarczych. Jeżeli jest to konieczne dla zapewnienia ciągłości prowadzenia działalności gospodarczej i gdy występuje niskie ryzyko prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu weryfikacja tożsamości klienta i beneficjenta rzeczywistego może być zakończona

w możliwie krótkim terminie od momentu rozpoczęcia nawiązywania stosunków gospodarczych.

3. Biuro rachunkowe uzyskuje odpis klienta z CEIDG, odpis aktualny klienta z KRS, odpis klienta z Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych (zwany dalej: "CRBR") oraz pozyskuje inne niezbędne dokumenty w celu realizacji obowiązków wynikających z ust. 1 i 2.

§ 11

1. Identyfikacja klienta, o której mowa w § 8 ust. 4 lit. a obejmuje:

- a) w przypadku osób fizycznych ustalenie:

- imienia i nazwiska,
- obywatelstwa,
- numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub daty urodzenia - w przypadku, gdy nie nadano numeru PESEL, oraz państwa urodzenia,
- serii i numeru dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby,
- adresu zamieszkania – w przypadku jego posiadania,
- nazwy (firmy), numeru identyfikacji podatkowej (NIP) oraz adresu głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej - w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą,

- b) w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej ustalenie:

- nazwy (firmy),
- formy organizacyjnej,
- adresu siedziby lub adresu prowadzenia działalności,
- NIP, a w przypadku braku takiego numeru - państwa rejestracji, nazwy właściwego rejestru oraz numeru i daty rejestracji,
- danych identyfikacyjnych, o których mowa w ust. 1 lit. a tiret 1 i 3, osoby reprezentującej tę osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej.

§ 12

Identyfikacja beneficjenta rzeczywistego, o której mowa w § 8 ust. 4 lit. b, obejmuje ustalenie imienia i nazwiska oraz obywatelstwa, a w przypadku posiadania informacji przez biuro rachunkowe – nr PESEL lub daty urodzenia - w przypadku, gdy nie nadano numeru PESEL oraz państwa urodzenia, serii i numeru dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby oraz adresu zamieszkania.

§ 13

Identyfikacja osoby upoważnionej do działania w imieniu klienta obejmuje ustalenie imienia, nazwiska, obywatelstwa i numeru PESEL lub daty urodzenia - w przypadku, gdy nie nadano numeru PESEL, państwa urodzenia, serii i numeru dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby.

§ 14

1. Weryfikacja tożsamości klienta, osoby upoważnionej do działania w jego imieniu oraz beneficjenta rzeczywistego polega na potwierdzeniu ustalonych danych identyfikacyjnych na podstawie dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby fizycznej, dokumentu zawierającego aktualne dane z wyciągu z właściwego rejestru lub innych dokumentów, danych lub informacji pochodzących z wiarygodnego i niezależnego źródła, w tym, o ile są dostępne, ze środków identyfikacji elektronicznej lub z odpowiednich usług zaufania określonych w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1797 ze zm.).
2. W przypadku identyfikacji beneficjenta rzeczywistego będącego osobą fizyczną zajmującą wyższe stanowisko kierownicze w przypadku udokumentowanego braku możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret pierwszym-czwartym Ustawy biuro rachunkowe dokumentuje:
 - a) wszystkie utrudnienia powodujące brak możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret pierwsze-czwarte Ustawy;
 - b) wszystkie utrudnienia związane z uzasadnionymi czynnościami podejmowanymi w celu weryfikacji tożsamości beneficjenta rzeczywistego.
3. Weryfikacja tożsamości beneficjenta rzeczywistego może być przeprowadzona na podstawie informacji zawartych w Centralnym Rejestrze Beneficjentów Rzeczywistych lub odpowiednim rejestrze, prowadzonym we właściwym państwie członkowskim. Osoba dokonująca weryfikacji tożsamości dokumentuje:
 - a) wszystkie utrudnienia powodujące brak możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych będących beneficjentami rzeczywistymi,
 - b) wszystkie utrudnienia związane z uzasadnionymi czynnościami podejmowanymi w celu weryfikacji tożsamości beneficjenta rzeczywistego.
4. W przypadku nawiązywania stosunków gospodarczych lub przeprowadzania transakcji okazjonalnej z klientem podlegającym wpisowi do CRBR, biuro rachunkowe pozyskuje odpis z CRBR oraz ma prawo żądać od klienta informacji lub dokumentów pozwalających na identyfikację tożsamości beneficjentów rzeczywistych.
5. Biuro rachunkowe odnotowuje rozbieżności między informacjami zgromadzonymi w Rejestrze a ustalonymi przez nie informacjami o beneficjencie rzeczywistym klienta i podejmuje czynności w celu wyjaśnienia przyczyn tych rozbieżności. W takim przypadku biuro rachunkowe może w szczególności zwrócić się do Klienta o niezwłoczne wyjaśnienia na piśmie lub w formie elektronicznej czy dokumentowej (np. e-mail, SMS). W przypadku potwierdzenia odnotowanych rozbieżności biuro rachunkowe przekazuje ministrowi do spraw finansów publicznych zweryfikowaną informację o tych rozbieżnościach wraz z uzasadnieniem i dokumentacją dotyczącą odnotowanych rozbieżności. Wzór oświadczenia o odnotowaniu rozbieżności stanowi Załącznik nr 6 do Procedury.
6. W przypadku identyfikacji beneficjenta rzeczywistego będącego osobą, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret piąte Ustawy, biuro rachunkowe dokumentuje:

- a) wszystkie utrudnienia powodujące brak możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret pierwsze-czwarte Ustawy;
- b) wszystkie utrudnienia związane z uzasadnionymi czynnościami podejmowanymi w celu weryfikacji tożsamości beneficjenta rzeczywistego.

§ 15

1. Ocena stosunków gospodarczych i, stosownie do sytuacji, uzyskiwanie przez biuro rachunkowe informacji dotyczących celu i zamierzonego przez klienta charakteru stosunków gospodarczych odbywa się w oparciu o przedłożone przez klienta dokumenty jak też w oparciu o dane pozyskane przez biuro.
2. Celem działań określonych w ust. 1 jest wnikliwe określenie przedmiotu działalności klienta i zawieranych w związku z tym stosunków gospodarczych.

§ 16

1. Biuro rachunkowe zobowiązane jest do bieżącego monitorowania stosunków gospodarczych celem wskazania zdarzeń czy okoliczności, które mogą wskazywać na proceder prania pieniędzy, co w szczególności obejmuje:
 - a) analizę transakcji przeprowadzanych w ramach stosunków gospodarczych w celu zapewnienia, że transakcje te są zgodne z wiedzą o kliencie, rodzaju i zakresie prowadzonej przez niego działalności oraz zgodne z ryzykiem prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanym z tym klientem,
 - b) badanie źródła pochodzenia wartości majątkowych będących w dyspozycji klienta – w przypadkach uzasadnionych okolicznościami,
 - c) zapewnienie, że posiadane dokumenty, dane lub informacje dotyczące stosunków gospodarczych są na bieżąco aktualizowane.
2. Monitoring, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia w szczególności następujące kryteria:
 - a) ekonomiczne - uwzględniające badanie zachowań klienta związanych z zakresem i rozmiarem prowadzonej działalności gospodarczej w kontekście przeprowadzanych transakcji, przy uwzględnieniu powiązań, cen transakcji w kontekście cen rynkowych czy też badaniu w miarę możliwości źródła pochodzenia wartości majątkowych. Biuro rachunkowe zwraca szczególną uwagę na:
 - tzw. słupy i przedsiębiorstwa symulujące, tj. osoby fizyczne, często bezdomne lub znajdujące się w krytycznej sytuacji majątkowej (słupy) lub podmioty gospodarcze złożone lub przejęte przez sprawców, przede wszystkim w celu prania pieniędzy bądź finansowania terroryzmu (przedsiębiorstwa symulujące), których podstawowym zadaniem jest komplikowanie obiegu wartości majątkowych pochodzących z przestępstw,
 - mieszanie dochodów polegające na rzeczywistym mieszanu dochodów pochodzących z legalnej działalności gospodarczej z wartościami majątkowymi pochodzącymi z nielegalnych źródeł;

- b) geograficzne - uwzględniające miejsce siedziby firmy, oddziałów, miejsce zamieszkania, obywatelstwo, kierunki przepływów wartości majątkowych, w szczególności biuro rachunkowe zwraca uwagę na miejsca czy terytoria wskazane w Załączniku nr 4 do Procedury;
 - c) przedmiotowe - uwzględniające rodzaj prowadzonej działalności, w szczególności w przypadkach działalności szczególnie podatnej na proceder prania pieniędzy. Biuro rachunkowe zwraca szczególną uwagę na działalność w zakresie:
 - obrotu złomem i paliwami,
 - obrotu realizowanego przez nierezydentów,
 - obrotu udziałami w kapitale firmy,
 - hazardu,
 - obrotu tekstyliami z krajami azjatyckimi,a także na działalność, w ramach której doszło do:
 - nałożenia na klienta sankcji w związku z podejrzeniem prania pieniędzy czy też finansowania terroryzmu,
 - otwierania rachunku celem realizacji jednej bądź kilku transakcji w krótkich odstępach czasu na stosunkowo wysokie kwoty, przy wykorzystaniu często fikcyjnych dokumentów,
 - transferów niewielkich kwot na jeden rachunek, z którego są one niezwłocznie podejmowane w gotówce i niejednokrotnie dalej niezwłocznie wpłacane na kolejne konto;
 - d) behawioralne - uwzględniające ocenę zachowań klienta wzbudzających na samym wstępie wątpliwości, np. zewnętrzne oznaki klienta (wygląd, wiek, ubiór) nie korespondujące z zakresem działalności gospodarczej.
3. Wykonanie czynności monitorowania stosunków gospodarczych klienta ma miejsce na bieżąco, a ich analiza – raz na dwa lata (klienci niskiego ryzyka), lub co rok (klienci normalnego ryzyka lub klienci wysokiego ryzyka).
4. W przypadku gdy:
- a) doszło do zmiany uprzednio ustalonego charakteru lub okoliczności stosunków gospodarczych,
 - b) doszło do zmiany uprzednio ustalonych danych dotyczących klienta lub beneficjenta rzeczywistego
- biuro rachunkowe stosuje środki bezpieczeństwa finansowego dostosowane do sytuacji.

§ 17

1. W toku działalności biuro rachunkowe zobowiązane jest do zwracania uwagi na transakcje mogące mieć związek z praniem pieniędzy bądź finansowaniem terroryzmu.
2. Ustalenie transakcji, o których mowa w ust. 1, może wynikać z wiedzy biura rachunkowego bądź też działań związanych z zachowaniem należytej staranności w związku z wykonywaniem umowy z klientem.
3. Zidentyfikowane transakcje, o których mowa w ust. 1-2 podlegają rejestracji w rejestrze transakcji prowadzony przez biuro rachunkowe w formie papierowej lub elektronicznej.

4. Informacje o zarejestrowanych transakcjach powinny zawierać w szczególności następujące dane:
 - a) datę przeprowadzenia transakcji;
 - b) dane identyfikacyjne stron transakcji, o których mowa w § 11 ust. 1;
 - c) kwotę, walutę i rodzaj transakcji;
 - d) numery rachunków, które zostały wykorzystane do przeprowadzenia transakcji, w przypadku transakcji z udziałem takich rachunków;
 - e) uzasadnienie oraz miejsce, datę i sposób złożenia dyspozycji.
5. Dane do rejestru wprowadza się bezzwłocznie, nie później jednak niż następnego dnia roboczego po zidentyfikowaniu transakcji, której okoliczności wskazują, że może ona mieć związek z praniem pieniędzy bądź finansowaniem terroryzmu.

§ 18

W przypadku gdy biuro rachunkowe nie może zastosować jednego ze środków bezpieczeństwa finansowego:

- 1) nie nawiązuje stosunków gospodarczych;
- 2) nie przeprowadza transakcji okazjonalnej;
- 3) nie przeprowadza transakcji za pośrednictwem rachunku bankowego;
- 4) rozwiązuje stosunki gospodarcze

oraz ocenia, czy niemożność zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego stanowi podstawę do przekazania Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej (zwanemu dalej: "GIIF") zawiadomienia o podejrzeniu prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

§ 19

1. W celu ustalenia, czy klient lub beneficjent rzeczywisty jest osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne, biuro rachunkowe wdraża procedury oparte na analizie ryzyka, lub może przyjmować od klienta oświadczenie w formie pisemnej lub formie dokumentowej, że klient jest albo nie jest osobą zajmującą takie stanowisko, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o następującej treści: *"Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia"*. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Wzór oświadczenia o zajmowaniu eksponowanego stanowiska politycznego stanowi Załącznik nr 7 do Procedury.
2. W przypadku stosunków gospodarczych z osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne biuro rachunkowe stosuje środki bezpieczeństwa finansowego oraz podejmuje następujące działania:
 - a) ustala źródła majątku klienta i źródła pochodzenia wartości majątkowych pozostających w dyspozycji klienta w ramach stosunków gospodarczych lub transakcji poprzez stosowne zapytania, analizy, kontakt z klientem, weryfikację prawidłowości oświadczeń;
 - b) intensyfikuje stosowanie środków bezpieczeństwa finansowego w postaci bieżącego monitorowania stosunków gospodarczych klienta.

3. W okresie od dnia zaprzestania zajmowania przez osobę eksponowanego stanowiska politycznego do dnia ustalenia, że nie wiąże się z tą osobą wyższe ryzyko, jednak nie krócej niż przez okres 12 miesięcy, biuro rachunkowe stosuje wobec takiej osoby środki uwzględniające to ryzyko.
4. Przepisy powyższe stosuje się odpowiednio do członków rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne oraz osób znanych jako bliscy współpracownicy osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne.

§ 20

1. Biuro rachunkowe, na potrzeby stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, może przetwarzać informacje zawarte w dokumentach tożsamości klienta i osoby upoważnionej do działania w jego imieniu oraz sporządzać ich kopie.
2. Przed nawiązaniem stosunków gospodarczych lub przeprowadzeniem transakcji okazjonalnej biuro rachunkowe informuje klienta o przetwarzaniu jego danych osobowych, w szczególności o obowiązkach wynikających z przepisów w zakresie przetwarzania tych danych. Wzór oświadczenia o przetwarzaniu danych osobowych stanowi Załącznik nr 8 do Procedury.
3. Biuro rachunkowe przechowuje przez okres 5 lat, licząc od dnia zakończenia stosunków gospodarczych z klientem lub od dnia przeprowadzenia transakcji okazjonalnej:
 - a) uzyskane w wyniku stosowania środków bezpieczeństwa finansowego kopie dokumentów i informacje, w tym informacje uzyskane za pomocą środków identyfikacji elektronicznej oraz usług zaufania umożliwiających identyfikację elektroniczną w rozumieniu rozporządzenia 910/2014;
 - b) dowody potwierdzające przeprowadzone transakcje i ewidencje transakcji, obejmujące oryginalne dokumenty lub kopie dokumentów konieczne do identyfikacji transakcji.
4. Biuro rachunkowe przechowuje wyniki bieżącej analizy przeprowadzanych transakcji przez okres 5 lat, licząc od dnia ich przeprowadzenia.
5. W przypadku likwidacji, połączenia, podziału lub przekształcenia biura rachunkowego, do przechowywania dokumentacji stosuje się przepisy art. 76 ust. 1

§ 21

1. Biuro rachunkowe wdraża system przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym wewnętrzną procedurę anonimowego zgłaszania rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu przez pracowników lub inne osoby wykonujące czynności na rzecz biura rachunkowego.
2. Zapobieganie nieprawidłowościom polega na tworzeniu kultury organizacyjnej, która ogranicza powstawanie nieprawidłowości.
3. W celu ograniczenia ryzyka nieprawidłowości biuro rachunkowe:
 - a) stosuje nadzór wewnętrzny,
 - b) analizuje ryzyka wystąpienia naruszeń,
 - c) analizuje przyczyny wystąpienia nieprawidłowości,
 - d) wdraża rozwiązania ograniczające ryzyka,

- e) informuje pracownika i osobę wykonującą czynności na rzecz biura rachunkowego o najważniejszych ryzykach,
 - f) wspiera zachowania zgodne z prawem i zasadami etycznymi,
 - g) odpowiada na wątpliwości pracowników,
 - h) rozpatruje każde zgłoszenie, dotyczące ujawnianych zjawisk i podejmuje w takich przypadkach działania zgodne z Procedurą.
4. Pracownik i osoba wykonująca czynności na rzecz biura rachunkowego może przekazać informację o naruszeniu przepisów poprzez zgłoszenie anonimowe.
 5. Osobą odpowiedzialną za odbieranie zgłoszeń jest Osoba odpowiedzialna za odbieranie zgłoszeń prowadzi odrębną ewidencję zgłoszeń w formie papierowej lub elektronicznej zabezpieczoną przed dostępem osób trzecich.
 6. Dopuszczalne sposoby przyjmowania zgłoszeń obejmują:
 - i) pocztę elektroniczną - przesyłanie na adres:
 - j) telefonicznie lub SMS - bezpośrednio pod numer:
 - k) korespondencyjnie na adres:
 - l) inny:
 - m) osobiście do osoby odpowiedzialnej za odbieranie zgłoszeń.
 7. Zgłoszenie powinno zawierać:
 - a) wskazanie, na czym polega naruszenie przepisów,
 - b) uzasadnienie naruszenia przepisów,
 - c) datę lub okres, w którym nastąpiło naruszenia przepisów.
 8. Po odebraniu zgłoszenia osoba odpowiedzialna za odbieranie zgłoszeń, w terminie nie dłuższym niż 3 (trzy) dni robocze od dnia otrzymania zgłoszenia, przeprowadza czynności mające na celu ustalenie okoliczności rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy celem podjęcia dalszych działań. Z czynności tych sporządza się raport, który zawiera dokładny opis dokonanego zgłoszenia i wskazanych w nim naruszeń przepisów, działania podjęte przez biuro rachunkowe, wskazanie osób zaangażowanych i ich rolę w ramach zgłoszenia oraz ostateczne ustalenia w zakresie informacji przekazanych w zgłoszeniu.
 9. Biuro rachunkowe podejmuje we własnym zakresie działania następcze polegające na zapobieganiu występowaniu takich naruszeń w przyszłości – szkolenia, analiza, rozpowszechnianie przepisów, wdrożenie innych procedur, informowanie pracowników i osób wykonujących czynności na rzecz biura rachunkowego, profilaktyczne działania, inne.
 10. Tożsamość pracownika i osoby wykonującej czynności na rzecz biura rachunkowego podlega ochronie prawnej zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych a w szczególności zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L 119, s. 1).
 11. Biuro rachunkowe zobowiązuje się do zachowania należytej staranności w celu zachowania w najwyższym stopniu poufności w przypadku ujawnienia tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia oraz osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia, w tym w sytuacji, gdy tożsamość tych osób jest możliwa do ustalenia.

12. Dane osobowe zawarte w przekazanym zgłoszeniu przechowuje się przez okres prowadzenia postępowania wyjaśniającego, a po jego zakończeniu przez czas niezbędny do usunięcia konsekwencji ustalonych nieprawidłowości i pociągnięcia do odpowiedzialności osób zaangażowanych w zidentyfikowane działania, gdyby wymagały tego przepisy prawa powszechnie obowiązującego, nie krócej jednak niż 5 lat od dnia dokonania zgłoszenia osobie odpowiedzialnej.
13. Odpowiedzialność pracownika i osoby wykonującej czynności na rzecz biura rachunkowego z tytułu naruszenia tajemnicy prawnie chronionej lub naruszenia dóbr osobistych zostaje wyłączona. W szczególności zgłoszenie nie może stanowić:
 - a) przyczyny rozwiązania umowy o pracę z pracownikiem i osobą wykonującą czynności na rzecz biura rachunkowego,
 - b) przyczyny rozwiązania umowy zawartej na innej podstawie, niż umowa o pracę,
 - c) stosowania kar wobec zgłaszającego,
 - d) podstawy do odbierania lub nieprzyznania premii, nagród, awansów, których przyznanie jest uzasadnione na podstawie przepisów obowiązujących w biurze rachunkowym.
14. Biuro rachunkowe chroni pracownika i osobę wykonującą czynności na rzecz biura rachunkowego przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania wpływającymi na pogorszenie sytuacji prawnej czy faktycznej lub polegającymi na kierowaniu gróźb, w szczególności:
 - a) nieakceptowalnym zachowaniem współpracowników,
 - b) nieakceptowalnym zachowaniem przełożonych.
15. Pracownik i osoba wykonująca czynności na rzecz biura rachunkowego narażeni na działania, o których mowa w ust. 14, są uprawnieni do zgłoszenia GIIF przypadków takich działań na adres e-mail: sygnalisci.GIIF@mf.gov.pl.

§ 22

1. Biuro rachunkowe, jego pracownicy oraz inne osoby działające w imieniu i na rzecz biura zachowują w tajemnicy:
 - a) fakt przekazania GIIF lub innym właściwym organom informacji określonych w rozdziałach 7 i 8 Ustawy;
 - b) informacje o planowaniu wszczęcia oraz o prowadzeniu analizy dotyczącej prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.
2. Obowiązek zachowania tajemnicy nie dotyczy przekazywania informacji w okolicznościach, o których mowa w art. 54 ust. 2 Ustawy, w szczególności nie dotyczy informacji przekazanych klientowi w celu zaprzestania przez klienta prowadzenia działalności sprzecznej z prawem lub powstrzymania klienta od podjęcia takiej działalności.
3. Wykonanie przez biuro rachunkowe obowiązków zgłoszeniowych lub informacyjnych nie powoduje odpowiedzialności dyscyplinarnej, cywilnej, karnej ani innej określonej odrębnymi przepisami.

§ 23

Biuro rachunkowe:

1. nie przyjmuje wpłat i nie dokonuje wypłat środków pieniężnych o równowartości przekraczającej 15 000 euro,
 2. nie wykonuje transferu środków pieniężnych o równowartości przekraczającej 15 000 euro,
- w związku z tym nie jest zobowiązane do przekazywania GIIF informacji w tym zakresie. W przeciwnym wypadku zastosowanie znajdzie art. 72 i nast. Ustawy.

§ 24

1. Biuro rachunkowe zawiadamia GIIF o okolicznościach, które mogą wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.
2. Zawiadomienie jest przekazywane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia potwierdzenia podejrzenia.
3. W zawiadomieniu podaje się:
 - a) dane identyfikacyjne klienta biura rachunkowego;
 - b) posiadane dane identyfikacyjne osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, niebędących klientami biura rachunkowego przekazującego zawiadomienie;
 - c) rodzaj i wielkość wartości majątkowych oraz miejsce ich przechowywania;
 - d) numer rachunku płatniczego klienta biura rachunkowego;
 - e) posiadane przez biuro rachunkowe informacje w odniesieniu do transakcji lub prób ich przeprowadzenia;
 - f) wskazanie państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego, z którym jest powiązana transakcja, jeżeli została przeprowadzona w ramach działalności transgranicznej;
 - g) posiadane informacje o rozpoznanym ryzyku prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz o czynie zabronionym, z którego mogą pochodzić wartości majątkowe;
 - h) uzasadnienie przekazania zawiadomienia.

§ 25

1. Na żądanie GIIF biuro rachunkowe niezwłocznie przekazuje lub udostępnia nieodpłatnie posiadane informacje lub dokumenty, niezbędne do realizacji zadań GIIF określonych w Ustawie, w tym dotyczące:
 - a) klientów;
 - b) rodzaju i wielkości wartości majątkowych oraz miejsca ich przechowywania;
 - c) stosowania środka bezpieczeństwa finansowego;
 - d) adresów IP, z których następowało połączenie z systemem teleinformatycznym biura rachunkowego, oraz czasów połączeń z tym systemem.
2. Generalny Inspektor w żądaniu może wskazać:
 - a) termin oraz formę przekazania lub udostępnienia informacji lub dokumentów;

- b) zakres informacji oraz termin do ich pozyskania w związku ze stosowaniem środka bezpieczeństwa finansowego, o którym mowa w art. 34 ust. 1 pkt 4 Ustawy, lub w związku z określonymi transakcjami okazjonalnymi.
- 3. Informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2, są przekazywane i udostępniane nieodpłatnie.

§ 26

1. Biuro rachunkowe niezwłocznie zawiadamia GIIF, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że określona transakcja lub określone wartości majątkowe mogą mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu.
2. W zawiadomieniu biuro rachunkowe przekazuje pozostające w jego posiadaniu informacje związane z powziętym podejrzeniem oraz informację o przewidywanym terminie przeprowadzenia transakcji, o której mowa w ust. 1.
3. Wykonanie przez biuro rachunkowe obowiązków, o których mowa w ust. 1-2, nie powoduje odpowiedzialności dyscyplinarnej, cywilnej, karnej ani innej określonej odrębnymi przepisami.

§ 27

1. Biuro rachunkowe niezwłocznie zawiadamia GIIF, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o przeprowadzeniu transakcji, mogącej mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, w przypadku gdy przekazanie zawiadomienia było niemożliwe przed jej przeprowadzeniem.
2. W zawiadomieniu biuro rachunkowe uzasadnia przyczyny wcześniejszego nieprzekazania zawiadomienia oraz przekazuje pozostające w jego posiadaniu informacje potwierdzające powzięcie podejrzenia.
3. Wykonanie przez biuro rachunkowe obowiązków, o których mowa w ust. 1, nie powoduje odpowiedzialności dyscyplinarnej, cywilnej, karnej ani innej określonej odrębnymi przepisami.

§ 28

1. Biuro rachunkowe niezwłocznie zawiadamia właściwego prokuratora o przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że wartości majątkowe będące przedmiotem transakcji lub zgromadzone na rachunku płatniczym pochodzą z przestępstwa innego niż przestępstwo prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu lub z przestępstwa skarbowego albo mają związek z przestępstwem innym niż przestępstwo prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu lub z przestępstwem skarbowym.
2. W zawiadomieniu biuro rachunkowe przekazuje pozostające w jego posiadaniu informacje związane z powziętym podejrzeniem oraz informację o przewidywanym terminie przeprowadzenia transakcji.
3. Wykonanie przez biuro rachunkowe obowiązków, o których mowa w ust. 1-2, nie powoduje odpowiedzialności dyscyplinarnej, cywilnej, karnej ani innej określonej odrębnymi przepisami.

§ 29

1. Biuro rachunkowe niezwłocznie zawiadamia właściwego prokuratora o przeprowadzeniu transakcji mogącej mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, w przypadku gdy przekazanie zawiadomienia było niemożliwe przed jej przeprowadzeniem.
2. W zawiadomieniu biuro rachunkowe uzasadnia przyczyny wcześniejszego nieprzekazania zawiadomienia oraz przekazuje pozostające w jego posiadaniu informacje potwierdzające powzięcie podejrzenia.
3. Wykonanie przez biuro rachunkowe obowiązków, o których mowa w ust. 1, nie powoduje odpowiedzialności dyscyplinarnej, cywilnej, karnej ani innej określonej odrębnymi przepisami.

§ 30

1. W celu realizacji po raz pierwszy obowiązków, o których mowa § 24, § 26, § 27, § 28 Procedury, biuro rachunkowe przekazuje do GIIF formularz identyfikujący. W przypadku zmiany danych, biuro rachunkowe dokonuje niezwłocznie ich aktualizacji.
2. Formularz identyfikujący zawiera:
 - a) nazwę (firmę) wraz z określeniem formy organizacyjnej biura rachunkowego;
 - b) NIP biura rachunkowego;
 - c) określenie rodzaju działalności prowadzonej przez biuro rachunkowe;
 - d) adres siedziby lub adres prowadzenia działalności;
 - e) imię, nazwisko, stanowisko, numer telefonu i adres elektronicznej skrzynki pocztowej właściciela lub pracownika biura rachunkowego odpowiedzialnego za wykonywanie obowiązków wynikających z Ustawy i Procedury;
 - f) imiona, nazwiska, stanowiska, numery telefonów i adresy elektronicznej skrzynki pocztowej innych pracowników odpowiedzialnych za realizację przepisów Ustawy, których biuro rachunkowe chce wskazać do kontaktów z GIIF;
 - g) nazwę (firmę) i NIP albo imię, nazwisko i PESEL podmiotu pośredniczącego, w przypadku korzystania z pośrednictwa tego podmiotu.
3. Biuro rachunkowe przekazuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej: formularz identyfikujący, zawiadomienia i informacje, o których mowa w niniejszej Procedurze.

§ 31

1. GIIF przyjmuje zgłoszenia rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu od pracowników, byłych pracowników biura rachunkowego lub innych osób, które wykonują lub wykonywały czynności na rzecz biura rachunkowego na innej podstawie, niż stosunek pracy. Przekazanie zgłoszenia nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej.
2. GIIF zapewnia ochronę danych osobowych osób dokonujących zgłoszenia lub osób, którym zarzuca się naruszenie przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Dane osobowe są gromadzone w odrębnym zbiorze danych.

§ 32

1. Biuro rachunkowe stosuje szczególne środki ograniczające wobec osób i podmiotów wskazanych na:
 - a) listach ogłaszanych przez GIIF na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych wydanych na podstawie rozdziału VII Karty Narodów Zjednoczonych, dotyczących zagrożeń dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa spowodowanych aktami terrorystycznymi, w szczególności na listach, o których mowa w pkt 3 rezolucji 2253 (2015) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych lub w pkt 1 rezolucji 1988 (2011) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych,
 - b) liście osób i podmiotów, wobec których stosuje się szczególne środki ograniczające publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
 - c) ewentualnie - innych dostępnych listach sankcyjnych, polegające na:
 - d) zamrożeniu wartości majątkowych będących własnością, posiadanych, kontrolowanych pośrednio oraz bezpośrednio przez osoby i podmioty, a także korzyści pochodzących z tych wartości majątkowych, przez co rozumie się zapobieganie ich przenoszeniu, zmianie lub wykorzystaniu, a także przeprowadzeniu z udziałem tych wartości jakiegokolwiek operacji w jakiegokolwiek sposób, który może spowodować zmianę ich wielkości, wartości, miejsca, własności, posiadania, charakteru, przeznaczenia lub jakiegokolwiek inną zmianę, która może umożliwić osiągnięcie z nich korzyści;
 - e) nieudostępnieniu wartości majątkowych bezpośrednio ani pośrednio osobom i podmiotom, ani na ich rzecz, przez co rozumie się w szczególności nieudzielanie pożyczek, kredytu konsumenckiego lub kredytu hipotecznego, niedokonywanie darowizn, niedokonywanie płatności za towary lub usługi,w trybie przewidzianym w art. 119 i nast. Ustawy.
2. W przypadku wątpliwości co do zasad stosowania szczególnych środków ograniczających oraz list sankcyjnych, biuro rachunkowe może skierować stosowne pytanie na dedykowaną skrzynkę mailową: środkiograniczajace@mf.gov.pl

§ 33

1. Biuro rachunkowe upowszechniania wśród pracowników i osób odpowiedzialnych wiedzę z zakresu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu poprzez realizację szkoleń z zakresu problematyki przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu.
2. Szkolenia realizowane są nie rzadziej niż raz w roku.
3. Po odbytych szkoleniach uczestnik otrzymuje certyfikat szkolenia.
4. Szkolenia przeprowadzane są przez instytucje zewnętrzne, które posiadają wiedzę z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu.

§ 34

1. Osoba wyznaczona sprawuje kontrolę wewnętrzną w zakresie przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu.
2. Nie rzadziej niż co 2 lata biuro rachunkowe zwołuje komisję audytorską, która weryfikuje zgodności działalności z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

§ 35

1. Procedura wchodzi w życie z dniem
2. Wszelkie zmiany Procedury wymagają formy pisemnej.
3. Biuro rachunkowe zobowiązane jest do ewidencjonowania zmian w przedmiotowej Procedurze.
4. W sprawach nieuregulowanych Procedurą obowiązują przepisy prawa powszechnie obowiązującego.

Wykaz Załączników do Procedury

Załącznik nr 1

Wzór Oświadczenia o zapoznaniu się z Procedurą i zobowiązaniu do jej stosowania (tj. pięć postanowień wstępnych Procedury)

Załącznik nr 2

Wzór przykładowej oceny ryzyka biura rachunkowego jako instytucji obowiązanej (§ 3 pkt 1 Procedury)

Załącznik nr 3

Wzór przykładowego dokumentu zawierającego ocenę rozpoznanego ryzyka związanego z praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu związanego ze stosunkami gospodarczymi lub z transakcją okazjonalną (§ 3 pkt 3 Procedury)

Załącznik nr 4

Wykaz krajów oraz terytoriów, które mogą wskazywać na wysokie ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu (§ 6 ust. 1 pkt 10 ppkt a Procedury)

Załącznik nr 5

Wzór dokumentu zawierającego wyniki bieżącego monitorowania stosunków gospodarczych klienta (§ 8 ust. 7 Procedury)

Załącznik nr 6

Wzór oświadczenia o odnotowaniu rozbieżności (§ 14 ust. 5 Procedury)

Załącznik nr 7

Wzór oświadczenia o zajmowaniu eksponowanego stanowiska politycznego (§ 19 ust. 1 Procedury)

Załącznik nr 8

Wzór oświadczenia o przetwarzaniu danych osobowych (§ 20 ust. 2 Procedury)